

Regiegroep Wijkimpact, donderdag 28 mei

Aanwezig: Debbie Franssen (Oosterho
Clèmens Piena, Arnoud Kastelijns (wethouders), Nicole Heijnen, Ferdy
Naafs, Merijn Scheifes, Ad Burger (gemeente Oosterhout)
Debbie Franssen (Oosterhout voor Elkaar), Frank Boermans
(Buurtpreventie Oosterhout), Pierre Hobbelen (Thuisvester), Marcus
Westerman (Bewonersgroep Slotjes-Oost), Jacqueline Boot
(Buurtpreventie Vrachelen 2/Markkant), Ad Caron (Vereniging Belangen
Oosteind), Gemma Vriens (Surplus Welzijn)
Bianca Buijnsters-Van Bragt (Gemeentebelangen), Hannie Broekhoven
(Gezond Burger Verstand), Niels Vermeer (PvdA)

De corona-crisis, gevolgen op korte termijn

De coronacrisis heeft in eerste instantie vooral ervoor gezorgd dat in de wijken mensen elkaar hebben kunnen vinden. Soms gebeurde dat door middel van organisaties als Oosterhout voor Elkaar, vaak ook wisten buurtbewoners elkaar spontaan te ondersteunen. De bereidheid om op straatniveau iets voor elkaar te betekenen is groot en lijkt ook niet minder te worden. De sfeer blijft positief.

Er is het beeld dat, als het gaat om hulpacties, het aanbod de vraag overstijgt. Een actie in Vrachelen 2, waarbij jongeren hulp aanboden aan ouderen, leverde nauwelijks respons op. Heel veel mensen hebben hun ondersteuning kennelijk dicht bij huis (familie) geregeld. Dat beeld wordt gedeeld door de vertegenwoordigers van de overige wijkorganisaties. Daarbij geven ze allemaal wel aan dat ze zich geen beeld kunnen vormen van "de situatie achter de voordeur". Buurt- en wijkorganisaties krijgen daarover ook lastig en mondesmaat signalen, als dat wel zo zou zijn. De inschatting van Surplus is dat, nu de maatregelen voortduren, de situatie wel nijpender wordt voor de categorie meest kwetsbaren. Probleem is echter dat die zich niet zo makkelijk vanzelf melden.

Bij Thuisvester ervaart het merendeel van de huurders weinig problemen. Er is wel een toename van het aantal leefbaarheidsvraagstukken, met name op het moment dat er weinig bewegingsvrijheid was en "hele huishoudens op elkaars lip zaten". Tegen die verwachting in bleken bejaarden (80+) zich redelijk goed te kunnen redden. Die waren goed gemobiliseerd, konden in de regel een beroep doen op een sterk netwerk en hadden het goed voor elkaar. Het waren met jongere huurders, rond de dertig jaar, die problemen ondervonden, met name door het ontbreken van sociale contacten. De sociale problematiek lijkt in Oosterhout ook minder dan in andere gemeenten waar Thuisvester actief is.

Bezorgdheid is er ook om jonge mensen, die hun inkomsten zien teruglopen omdat bijvoorbeeld bijbaantjes verdwijnen. Studenten zien andere studenten niet, werken alles online af. Als gevolg daarvan raken ook adolescenten in een isolement. Ook deze categorie meldt zich vaak niet.

Thuisvester ziet de (financiële) problemen van haar huurders overigens wel toenemen. Inmiddels zijn honderd mensen geholpen met acute geldproblemen. Thuisvester verwacht als gevolg van de coronacrisis een huurderving van vijf procent (zo'n 150.000 euro per maand), die kan oplopen naar acht tot vijftien procent. Vijftien procent van de huurders van Thuisvester heeft gemeld te verwachten in de financiële problemen te komen. Daarom gaat de corporatie ook investeren in extra woonconsulenten.

Ook Surplus Welzijn ziet de consequenties van de coronacrisis duidelijker worden. In de eerste maanden was er nauwelijks sprake van overlastmeldingen, maar die nemen de laatste tijd juist weer toe. Dat past in het landelijk beeld. Er is ook geen toename gezien van huiselijk geweld, maar dat wil niet zeggen dat het er niet is. Met name Veilig Thuis maakt zich zorgen over een mogelijke groei. De activiteitencentra kunnen, als gevolg van de aangescherpte regels, slechts mondesmaat hun cliënten bedienen; dat betekent feitelijk dat deze ontmoetingsfunctie in de wijk is weggefallen. Ten slotte verwacht ook Surplus dat de

categorie mensen in de financiële problemen, fors zal toenemen.

Wat heeft de coronacrisis ons geleerd?

De gedachte dat buurt- en wijkorganisaties en professionele organisaties als Surplus Welzijn en Thuisvester veel meer voor elkaar zouden kunnen betekenen, ondervindt breed draagvlak. Alleen de vraag hoe dat dan zou moeten, laat zich veel lastiger beantwoorden. Surplus Welzijn zou een rol kunnen spelen in het versterken van de vaardigheden van de vrijwilligers (bijvoorbeeld als het gaat om het leggen van contacten of het opvangen van signalen), Thuisvester heeft in beeld welke huurders zich eenzaam voelen. “De afgelopen tijd is wel gebleken hoeveel potentie en power er in de wijken zit. Daar zouden we met zijn allen veel meer aan moeten doen”.

Overigens is die beweging bij een aantal organisaties ook waarneembaar. Thuisvester gaat toe naar wijkgericht werken, omdat dat dit het niveau is “waar het verschil gemaakt wordt”. En ook de gemeente Oosterhout wil, door middel van de inzet van wijkmakelaars, juist inzetten op de sociale verbinding in wijken, buurten en dorpen. Het verdient aanbeveling om na te denken hoe je “zorg” op het niveau van de wijken kunt organiseren.

Een belangrijke les van de coronacrisis is dat “we ook echt gaan investeren in de wijken”. De bereidheid is er en ook de creativiteit om daarbij naar onalledaagse oplossingen te zoeken.

Een andere belangrijke les: stop met het denken in doelgroepen. Het gaat in toenemende mate om individueel maatwerk, waarbij het vooral de mensen te vinden die echt hulp en ondersteuning nodig hebben.